

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Comunicații pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 88/2004 privind desemnarea furnizorului de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale

1. Introducere

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2006 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul comunicațiilor electronice și serviciilor poștale, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 133/2007, cadrul de reglementare din acest domeniu a fost revizuit, în urma analizării, de către Autoritatea Națională pentru Comunicații, denumită în continuare *ANC*, a gradului de compatibilitate a legislației naționale cu cea europeană în materie, pe baza informațiilor și a experienței dobândite de instituția noastră ca urmare a consultării și colaborării cu reprezentanții Comisiei Europene și ai altor autorități de reglementare din Europa. În acest sens, anumite dispoziții ale Ordonanței Guvernului nr. 31/2002 privind serviciile poștale, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 642/2002, cu modificările și completările ulterioare, au fost revizuite în conformitate cu legislația comunitară în materie.

Ca urmare a intrării în vigoare a noilor prevederi legislative, se impune revizuirea în mod corespunzător a legislației secundare în sectorul serviciilor poștale, una dintre măsurile de revizuire constând în modificarea și completarea Deciziei președintelui ANRC nr. 88/2004 privind desemnarea furnizorului de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, modificată prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 153/2004.

Modificările și completările propuse prin prezentul proiect vizează includerea serviciului de publicitate prin poștă printre serviciile din sfera serviciului universal pe care furnizorul desemnat are obligația de a le furniza pe întreg teritoriul României, precum și actualizarea unor drepturi și obligații ale acestuia, urmărindu-se îmbunătățirea furnizării serviciilor poștale incluse în sfera serviciului universal, în vederea satisfacerii depline a intereselor utilizatorilor acestor servicii.

2. Desemnarea furnizorului de serviciu universal pentru furnizarea serviciului de publicitate prin poștă

2.1. Conform art. 5 alin. (7) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 „*nu sunt incluse în sfera serviciului universal:*

a) serviciul de schimb de documente;

b) serviciile poștale stabilite de autoritatea de reglementare, care prezintă caracteristici suplimentare față de cele prevăzute de prezenta ordonanță pentru serviciile incluse în sfera serviciului universal.”

Având în vedere această prevedere legală, prin dispozițiile pct. 2.2.5 din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANRCTI nr. 2858/2007 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea serviciilor poștale, ANC a stabilit serviciile poștale care prezintă caracteristici suplimentare față de cele prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 pentru serviciile incluse în sfera serviciului universal.

Totodată, conform art. 2 lit. j) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, sunt considerate publicitate prin poștă *„trimiterile poștale interne sau internaționale care urmează să fie transportate și livrate la adresa indicată de expeditor pe trimiterea în sine sau pe ambalajul acesteia, constând exclusiv în materiale de reclamă, marketing sau publicitate, care conțin mesaje identice, cu excepția numelui, adresei și numărului de identificare a destinatarului, precum și a altor modificări care nu alterează natura mesajului, dacă aceste trimiteri sunt expediate unui număr semnificativ de destinatari, stabilit de autoritatea de reglementare. Nu constituie publicitate prin poștă:*

- chitanțele, facturile, situațiile financiare și alte mesaje având un conținut diferit;

- trimiterile poștale care conțin în afară de publicitate prin poștă și alte trimiteri în același ambalaj”.

Prin urmare, trimiterile de publicitate prin poștă sunt o categorie de trimiteri poștale, care nu au caracteristici specifice, care să le excludă din categoriile de trimiteri ce pot face obiectul serviciilor incluse în sfera serviciului universal. În consecință, potrivit prevederilor pct. 2.1.1. din Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANRCTI nr. 2858/2007, serviciul de publicitate prin poștă având ca obiect trimiteri interne și internaționale, în greutate de până la 2 kg, este inclus în sfera serviciului universal.

Având în vedere dispozițiile actelor normative enunțate, ANC a luat decizia de a desemna un furnizor de serviciu universal pentru furnizarea serviciului de publicitate prin poștă, acesta având obligația de a asigura, pe întreg teritoriul României, colectarea, sortarea, transportul și livrarea trimitărilor de publicitate prin poștă, interne și internaționale, în greutate de până la 2 kg.

2.2. Desemnarea furnizorului de serviciu universal pentru furnizarea serviciului de publicitate prin poștă se realizează conform dispozițiilor Deciziei președintelui ANRCTI nr. 3442/2007 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 893 din 28 decembrie 2007.

În ceea ce privește procedura efectivă de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în sectorul serviciilor poștale, decizia menționată prevede două metode de desemnare:

a) la cererea furnizorilor de servicii poștale incluse în sfera serviciului universal, care intenționează să devină furnizori de serviciu universal, ca urmare a publicării de către ANC a unui anunț, pe propria pagină de internet și într-un cotidian de mare tiraj, cu privire la intenția de desemnare a unuia sau mai multor furnizori de serviciu universal;

b) din oficiu, în cazurile prevăzute la art. 10 din Decizia președintelui ANRCTI nr. 3442/2007.

Urmând procedura stabilită, ANC a publicat în data de 7 februarie 2008 un anunț de intenție privind desemnarea furnizorului de serviciu universal pentru furnizarea serviciului de publicitate prin poștă. Până la împlinirea termenului limită de depunere a cererilor de desemnare, respectiv 10 martie 2008, nu a fost înregistrată nici o solicitare în acest sens.

ANC, constatând îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 10 lit. a) din Decizia președintelui ANRCTI nr. 3442/2007, a decis desemnarea din oficiu a unui furnizor de serviciu universal pentru furnizarea serviciului de publicitate prin poștă. În acest sens, comisia de evaluare stabilită prin decizie a președintelui ANRCTI a analizat următoarele criterii în vederea desemnării furnizorului de serviciu universal:

a) gradul de acoperire a teritoriului național, inclusiv densitatea punctelor de acces și de contact ale rețelelor poștale operate de furnizorii de servicii poștale sau de alți furnizori de servicii poștale cu care au fost încheiate contracte în acest scop;

b) experiența anterioară în furnizarea serviciilor poștale incluse în sfera serviciului universal sau a altor servicii poștale;

c) capacitatea tehnică, economică și financiară;

d) capacitatea de a asigura un nivel uniform al tarifelor pentru serviciile din sfera serviciului universal pe întreg teritoriul țării;

e) costul net asociat furnizării serviciilor poștale din sfera serviciului universal;

Având în vedere aceste criterii, precum și datele relevante disponibile, comisia de evaluare a constatat următoarele:

CNPR este furnizorul de servicii poștale cu cea mai extinsă rețea poștală, deținând la nivel național un număr de 6.902 de puncte de acces deservite de personal. Totodată, din totalul resurselor umane de pe piața serviciilor poștale din România, aproximativ 80% sunt angajați ai CNPR.

În concluzie, CNPR deține în prezent rețeaua poștală cu cel mai mare grad de acoperire la nivel național, fiind astfel în măsură să îndeplinească cerințele legate de furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal, asigurând astfel respectarea dreptului utilizatorilor de acces la serviciul universal.

Luând în considerare caracteristicile pieței serviciilor poștale din România, CNPR beneficiază de cea mai mare experiență în privința furnizării serviciilor poștale incluse în sfera serviciului universal și de o experiență de peste 4 ani în calitate de furnizor de serviciu universal, fiind, până în prezent, singurul furnizor de servicii poștale desemnat să asigure pe teritoriul României furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal. Conform datelor statistice, CNPR deține o cotă de piață semnificativă pe piețele trimiterilor de corespondență și a trimiterilor de publicitate prin poștă.

Dat fiind gradul de acoperire al rețelei poștale aparținând CNPR, a resurselor umane și financiare de care dispune, comisia de evaluare consideră că CNPR este furnizorul de servicii poștale care realizează cele mai mari economii de scară, putând astfel să susțină un nivel uniform al tarifelor pe întreg teritoriul țării.

Luând în considerare aspectele menționate mai sus, și având în vedere dispozițiile art. 11 alin. (2) și (3) din Decizia 3442/2007, comisia de evaluare propune atribuirea din oficiu a calității de furnizor de serviciu universal pentru furnizarea serviciului de publicitate prin poștă pentru trimiterile interne și internaționale, în greutate de până la 2 kg, Companiei Naționale „Poșta Română” S.A.

În baza propunerii comisiei de evaluare, conform art. 11 alin. (1) din Decizia președintelui ANRCTI nr. 3442/2007, prezentul proiect de decizie stabilește în sarcina CNPR obligația de a furniza până la data de 25 aprilie 2009, pe întreg teritoriul României, în condițiile stabilite de legislația din domeniul serviciilor poștale, a următoarelor servicii poștale din sfera serviciului universal:

„a) colectarea, sortarea, transportul și livrarea trimiterilor de corespondență, imprimatelor și trimiterilor de publicitate prin poștă, interne și internaționale, în greutate de până la 2 kg (inclusiv 2 kg);

b) colectarea, sortarea, transportul și livrarea coletelor poștale, interne și internaționale, în greutate de până la 10 kg (inclusiv 10 kg);

c) distribuirea coletelor poștale cu limite de greutate între 10 kg și 20 de kg (inclusiv 20 de kg) expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia;

d) serviciul de trimitere recomandat având ca obiect:

1. trimiteri poștale interne și internaționale, în greutate de până la 2 kg (inclusiv 2 kg);

2. colete poștale interne și internaționale, în greutate de până la 10 kg (inclusiv 10 kg);

3. colete poștale cu limite de greutate între 10 kg și 20 de kg (inclusiv 20 de kg) expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia;

e) serviciul de trimitere cu valoare declarată având ca obiect:

1. trimiteri poștale interne și internaționale, în greutate de până la 2 kg (inclusiv 2 kg);

2. colete poștale interne și internaționale, în greutate de până la 10 kg (inclusiv 10 kg);

3. colete poștale cu limite de greutate între 10 kg și 20 de kg (inclusiv 20 de kg) expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia.”

3. Extinderea termenului până la care CNPR deține dreptul exclusiv de a presta anumite servicii poștale

Proiectul de decizie propune corelarea datei până la care CNPR beneficiază de dreptul exclusiv de a presta anumite servicii poștale, cu data prevăzută pentru încetarea calității de furnizor de serviciu universal, urmând ca dreptul exclusiv de a presta anumite servicii poștale să înceteze concomitent cu împlinirea termenului până la care CNPR este desemnată ca furnizor de serviciu universal, respectiv data de 25 aprilie 2009.

Propunerea de mai sus este în conformitate cu dispozițiile Directivei 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la realizarea integrală a pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității, cu modificările și completările ulterioare, prevederi care acordă României dreptul de a extinde până la data de 31 decembrie 2012, termenul până la care poate continua să rezerve anumite categorii de servicii poștale furnizorului de serviciu universal.

Conform art. II din Legea 133/2007 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2006 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale, primele situații financiare separate pe care CNPR are obligația să le întocmească în condițiile stabilite de autoritatea de reglementare în temeiul art. 24 din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, sunt cele aferente anului 2007, acestea urmând să fie întocmite, auditate și transmise autorității de reglementare până la data de 30 noiembrie 2008.

În conformitate cu prevederile legale, CNPR a transmis ANC situațiile financiare separate aferente anului 2007 la data de 12 noiembrie 2008, ANC utilizând unele informații conținute în aceste documente pentru a evalua impactul eliminării dreptului exclusiv al CNPR de a presta anumite servicii poștale, asupra furnizării serviciului universal.

Analizând situațiile financiare separate, precum și luând în considerare situația pieței serviciilor poștale, ANC consideră că extinderea termenului până la care CNPR deține dreptul exclusiv de a presta anumite servicii poștale, reprezintă cea mai eficientă metodă de finanțare a costului net generat de furnizarea serviciilor incluse în sfera serviciului universal.

Dreptul exclusiv de a presta anumite servicii poștale asigură CNPR posibilitatea finanțării costurilor cu serviciul universal în condițiile în care aproximativ 68% din totalul trimiterilor de corespondență internă este reprezentat de trimiterile de corespondență a căror greutate este mai mică de 50 g. Eliminarea drepturilor rezervate ar pune în pericol dreptul cetățenilor României de a beneficia de furnizarea permanentă a serviciilor poștale incluse în sfera serviciului universal, la

anumite standarde de calitate, în orice punct de pe teritoriul României, la tarife accesibile tuturor utilizatorilor.

4. Modificarea și completarea unor prevederi vizând drepturile și obligațiile furnizorului de serviciu universal

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2006 au fost abrogate lit. a) și b) ale art. 11 din Ordonanța nr. 31/2002, astfel, furnizorul de serviciu universal nu va mai beneficia de dreptul de prioritate la închirierea spațiilor necesare în vederea desfășurării activității de transport al trimiterilor poștale și mandatelor poștale aflate în proprietatea societăților comerciale, societăților naționale, companiilor naționale și regiilor autonome cu obiect de activitate în domeniul transporturilor feroviare, maritime, fluviale și aeriene și, respectiv, de dreptul de prioritate la efectuarea transportului trimiterilor poștale și mandatelor poștale de către societățile comerciale, societățile naționale, companiile naționale și regiile autonome cu obiect de activitate în domeniul transporturilor publice rutiere, feroviare, maritime, fluviale și aeriene, precum și dreptul de acces cu prioritate în mijloacele de transport aflate în proprietatea sau în administrarea acestora. În consecință, proiectul deciziei propune eliminarea acestor drepturi și din textul art. 4 alin. 1 din Decizia nr. 88/2004.

De asemenea prin proiectul de decizie s-a avut în vedere și actualizarea obligațiilor furnizorului de serviciu universal privind îndeplinirea obiectivelor de calitate pentru serviciile poștale furnizate, astfel cum aceste obligații au fost stabilite prin legislația primară. Astfel, proiectul de decizie stabilește că:

„(1) CNPR are obligația de a asigura livrarea la destinatari a trimiterilor de corespondență interne în greutate de până la 2 kg din cea mai rapidă categorie standard, cu respectarea următoarelor obiective de calitate:

a) 85% din numărul total al acestor trimiteri poștale vor fi livrate în cel mult o zi lucrătoare de la data depunerii la punctele de acces;

b) 97% din numărul total al acestor trimiteri poștale vor fi livrate în cel mult două zile lucrătoare de la data depunerii la punctele de acces.

(2) CNPR are obligația de a asigura livrarea la destinatari a trimiterilor de corespondență intracomunitare în greutate de până la 2 kg din cea mai rapidă categorie standard, cu respectarea următoarelor obiective de calitate:

a) 85% din numărul total al acestor trimiteri poștale vor fi livrate în cel mult 3 zile lucrătoare de la data depunerii acestora la punctele de acces;

b) 97% din numărul total al acestor trimiteri poștale vor fi livrate în cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii acestora la punctele de acces.

(3) Obiectivele de calitate prevăzute la alin. (2) trebuie îndeplinite cu fiecare stat membru al Uniunii Europene.

(4) În vederea evaluării gradului de îndeplinire a obiectivelor de calitate prevăzute la alin. (1), CNPR are obligația de a respecta condițiile și procedura stabilite de autoritatea de reglementare.

(5) Standardele de calitate pentru serviciile poștale având ca obiect trimiteri poștale interne și trimiteri poștale intracomunitare se publică pe paginile de internet ale furnizorului de serviciu universal și autorității de reglementare.

(6) În sensul prezentului articol, se consideră dată a depunerii trimiterii poștale data la care trimiterea poștală a fost depusă la punctul de acces în rețeaua poștală publică, dacă aceasta a fost depusă înainte de ultima colectare stabilită pentru respectivul punct de acces. Dacă depunerea are loc după acest moment limită, se consideră dată a depunerii trimiterii poștale data

următoarei date la care trimiterea poștală este depusă la punctul de acces în rețeaua poștală publică.

(7) CNPR are obligația de a indica la fiecare punct de acces, inclusiv pe fiecare cutie poștală, zilele și orele la care se realizează colectarea.”

5. Procedura de consultare publică în regim de urgență

Având în vedere atât apropierea datei până la care furnizorul de serviciu universal desemnat beneficiază de dreptul exclusiv de a presta anumite servicii poștale, respectiv 31 decembrie 2008, cât și asigurarea în bune condiții a dreptului de acces la serviciul universal și după această dată, considerăm necesar ca procedura de consultare publică a reglementării propuse să se desfășoare în regim de urgență, conform dispozițiilor art. 50 alin. (3) din Ordonanța de urgență nr. 79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 591/2002, cu modificările și completările ulterioare, termenul pentru depunerea observațiilor fiind de 10 zile de la data publicării pe pagina de internet a ANC a proiectului de decizie.